

Goede boomzorg begint in de bodem

‘Te vaak wordt er nog een boom in de grond gezet in de hoop dat hij het wel doet’

Een boom planten lijkt simpel: gat graven, boom erin, grond eromheen en klaar. In de praktijk gaat het daar volgens veel boomexperts juist mis. De basis voor gezonde bomen ligt namelijk in de bodem. Toch krijgt de groeiplaats vaak minder aandacht dan de boom zelf. Volgens Ivo de Groot, eigenaar van Moooz Green Solutions, zou dat anders moeten.

Auteur: Heleen Kommers

‘Ik zie vaak dat bomen gewoon in de grond worden gezet en dat men denkt: dat komt wel goed. Maar zo werkt het niet. Een boom die van de kwekerij komt, heeft al een flinke verandering achter de rug. Bij het rooien is vaak een groot deel van de wortels afgesneden. Vervolgens wordt de boom getransporteerd en op een compleet nieuwe plek geplant. Dat geeft stress.’ Juist daarom is een goede voorbereiding belangrijk. ‘Als je alleen al kijkt naar de bodem, dan moet je eerst weten waar je mee te maken hebt. Wat voor grond ligt er? Wat is de pH? Wat zijn de chemische eigenschappen van die bodem?’

De juiste boom op de juiste plek

Een van de eerste stappen is volgens De Groot het kiezen van een boomsoort die past bij de omstandigheden. ‘Een boom die goed groeit op zware kleigrond, gaat het niet fantastisch doen

op zandgrond. En andersom werkt dat ook niet.’ Daarna komt de groeiplaats zelf. In stedelijk gebied is de bodem vaak verdicht door bouwactiviteiten, verkeer of bestrating. ‘Daar moet je iets mee doen. Zo’n bodem is vaak hard en arm. Wortels krijgen dan nauwelijks ruimte en te weinig zuurstof.’

Een oplossing is het verbeteren van de bodem door organisch materiaal en bodemleven toe te voegen. ‘Je kunt bijvoorbeeld schimmeldominante humuscompost of wortelcompost door de bestaande grond mengen. Daarmee breng je weer leven in de bodem. Dat helpt niet alleen voor voeding, maar ook voor de structuur. Het zorgt dat de grond luchtiger wordt en beter water kan vasthouden.’

Nazorg hoort erbij

Zelfs als alles goed is voorbereid, is een boom

houd ingepland. Volgens De Groot moet je in zo'n situatie juist terug naar de basis. 'Dan moet je kijken: waarom doet die boom het niet? Hoe zit de groeiplaats in elkaar? Soms moet je het probleem daar oplossen.'

Daar komt bodemverbetering opnieuw om de hoek kijken. Met technieken zoals de TerraFit-methode kan de bodemstructuur worden verbeterd en kan extra voeding worden ingebracht, ook als er al bestrating ligt. 'Bij veel systemen wordt compost in de bodem geblazen. Dat werkt prima, maar het zijn vaak grote hoeveelheden.'

Zijn bedrijf werkt met een andere aanpak. 'Wij gebruiken droge granulaten met organische stof, schimmels en bacteriën. Daarmee bereik je hetzelfde effect, maar met minder volume en gewicht.'

Verdichting als stille boosdoener

Een probleem dat vaak wordt onderschat, is bodemverdichting. Die ontstaat bijvoorbeeld door bouwverkeer, bestrating of intensief gebruik van de omgeving. 'Verdichting is iets wat we vaak zelf veroorzaken. En daarna moeten we weer allerlei maatregelen nemen om het op te lossen.'

Hij ziet het regelmatig gebeuren bij reconstructies van wegen of nieuwbouwprojecten. 'Daar wordt eerst gebouwd, alles wordt verdicht, en daarna komt er ergens nog een strookje groen.'

Dan wordt daar een boom geplant en moet die het maar doen.' Dat is zonde, volgens hem, en blind beleid.

Oude bomen hebben ook zorg nodig

Bodemproblemen spelen niet alleen bij nieuwe bomen. Ook oude bomen kunnen er last van krijgen. 'Bij monumentale bomen zie je vaak dat de natuurlijke kringloop wordt onderbroken. Blad wordt opgeruimd en afgevoerd en uiteindelijk raakt de bodem uitgeput. Als het kan, laat het blad dan liggen!'

Een eenvoudige maatregel kan dan al helpen. 'Leg bijvoorbeeld een mulchlaag aan onder de boom. Dan kan de natuur zelf weer voeding opbouwen.' Daarmee blijft de bodem langer gezond. 'Die boom is misschien al honderd of honderdvijftig jaar oud geworden onder bepaalde omstandigheden. Dan moet je niet ineens alles veranderen.'

Andere manier van kijken

Volgens De Groot is er de laatste twintig jaar wel vooruitgang geboekt. Er is meer aandacht voor bomen en voor groeiplaatsen. Toch kan het volgens hem nog beter. 'We moeten anders naar bomen kijken. Het is niet alleen een boom in de grond zetten. Er horen randvoorwaarden bij. Dat begint met een simpele gedachte. Als je een boom plant, wil je dat hij het ook goed gaat doen. Bomen kunnen namelijk veel ouder worden dan vaak wordt gedacht. In Duitsland staan bomen die honderden jaren oud zijn. Dat kan hier ook. Maar soms moeten we ze wel een beetje helpen.'

er nog niet. 'Na het planten begint het eigenlijk pas. De eerste jaren zijn cruciaal. De eerste twee jaar moet je sowieso water geven, zeker met de droge zomers die we tegenwoordig hebben.'

Daarbij pleit De Groot voor slimmer beheer. 'Veel gemeenten geven water volgens een planning. Maar eigenlijk moet je kijken wat een boom nodig heeft. Met sensoren kun je meten hoeveel vocht er nog in de bodem zit.' Een richtwaarde is volgens hem duidelijk. 'Als het vocht onder de twintig procent komt, gaat de bodem uitdrogen. Dan krijgt zo'n jonge boom het zwaar.'

Terug naar de basis

Toch gebeurt het regelmatig dat bomen ondanks alle zorg slecht aanslaan. Dan wordt vaak opnieuw water gegeven of extra onder-

'Als je aan de voorkant beter nadenkt over de groeiplaats, heb je al de helft gewonnen'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!